

บทที่ 3

ประวัติและความเป็นมาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

ธุรกิจธนาคารพาณิชย์เริ่มนำมาใช้ในประเทศไทยในราวปี พ.ศ. 2431 ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีนโยบายเปิดประเทศเพื่อค้าขายกับประเทศตะวันตก โดยมีธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้เป็นธนาคารแห่งแรกที่เปิดดำเนินการขึ้น เพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการติดต่อค้าขายระหว่างสหราชอาณาจักรและประเทศตะวันตก ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวไคลงพระนามในสนธิสัญญาทางการค้าอย่างเป็นทางการกับสหราชอาณาจักร

ตลอดช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาธุรกิจการธนาคารต้องประสบกับเหตุการณ์ที่สำคัญ ๆ หลายประการ ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาของธนาคารพาณิชย์ วิวัฒนาการของธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ของไทยแบ่งตามลักษณะความเจริญได้เป็น 4 ช่วง คือ¹

ในช่วงแรก อยู่ระหว่าง พ.ศ. 2431-2485 เป็นระยะเวลา 53 ปี คือ ช่วงที่ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ได้ตั้งสาขาขึ้นในประเทศไทย จนกระทั่งถึงเริ่มเกิดสงครามโลกครั้งที่สองขึ้น ภายในช่วงนี้ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์อยู่ในความควบคุมของธนาคารต่างประเทศ ทรายจนตอนท้ายของช่วงนี้ คือ พ.ศ. 2484 ปรากฏว่าประเทศไทยมีธนาคารพาณิชย์อยู่ทั้งสิ้น 12 แห่ง โดยที่เป็นสาขาของธนาคารต่างประเทศเสีย 7 แห่ง ในจำนวนนี้ 3 แห่ง เป็นของสหราชอาณาจักร 2 แห่ง เป็นของประเทศจีน และของประเทศฝรั่งเศสและประเทศญี่ปุ่นอย่างละแห่ง ที่เหลืออีก 5 แห่ง เป็นธนาคารพาณิชย์ของคนไทย อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ของคนไทย เหล่านี้ส่วนใหญ่จะมีชาวยุโรปเป็นผู้บริหารงานระดับสูง กิจกรรมของธนาคารในช่วงแรกนี้ส่วนใหญ่เป็นไป

¹นิมิตร นนทพันธุ์ชาวาฑย์, "การธนาคารในประเทศไทย," วารสารธนาคาร (มีนาคม 2522): 39-50

เพื่อเพิ่มความสะดวกในด้านการค้าระหว่างประเทศและการส่งเงินกลับประเทศต้นสังกัด โดยเฉพาะธนาคารจีน ธนาคารพาณิชย์ซึ่งได้ถูกจัดตั้งขึ้นในช่วงแรกมีรายชื่อกับต่อไปนี้ คือ

ชื่อธนาคาร	ชาติ	จัดตั้ง เมื่อ พ.ศ.
1. ธนาคารฮ่องกงและเซี่ยงไฮ้ จำกัด	อังกฤษ	2431
2. ธนาคารชาร์เตอร์ จำกัด	อังกฤษ	2437
3. ธนาคารแห่งอินโดจีน จำกัด	ฝรั่งเศส	2440
4. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด	ไทย	2449
5. ธนาคารซีไอที จำกัด	จีน	2449
6. ธนาคารกวางตุ้ง จำกัด	จีน	2462
7. ธนาคารเมอร์แคนไทล์ จำกัด	อังกฤษ	2466
8. ธนาคารหวังหลี จำกัด	ไทย	2476
9. ธนาคารคันทัน เมืองชว่น จำกัด	ไทย	2477
10. ธนาคารโยโกฮาม่า จำกัด	ญี่ปุ่น	2479
11. ธนาคารเอเซีย จำกัด	ไทย	2482
12. ธนาคารนครหลวงไทย จำกัด	ไทย	2484

ช่วงที่สอง ระหว่างปี พ.ศ. 2485-2489 อยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งเป็นช่วงที่สันมากแต่กลับเป็นช่วงที่ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์มีการพัฒนาอย่างมากที่สุด ภายในระยะเวลา 3 ปี ธุรกิจการธนาคารได้เปลี่ยนมือผู้บริหารระดับสูงจากชาวต่างประเทศมาเป็นคนไทยมากขึ้น ซึ่งเป็นผลมาจากการที่ญี่ปุ่นได้เข้ายึดประเทศไทย เพื่อเป็นทางผ่านในการเดินทัพ ทำให้ธนาคารต่างประเทศต้องปิดสาขาของตนภายในประเทศไทยลง โอกาสนี้จึงนับได้ว่าเป็นโอกาสทองของรัฐบาลและนักธุรกิจไทย ทำให้เกิดธนาคารพาณิชย์ใหม่เพิ่มขึ้นอีก 5 แห่ง เพื่อทดแทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศที่ปิดตัวเองลงดังนี้ คือ

<u>ชื่อธนาคาร</u>	<u>ชาติ</u>	<u>จัดตั้ง เมื่อ พ.ศ.</u>
1. ธนาคารมณฑล จำกัด	ไทย	2485
2. ธนาคารกรุงเทพพาณิชย์การ จำกัด	ไทย	2487
3. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	ไทย	2487
4. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด	ไทย	2488
5. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด	ไทย	2488

ช่วงที่สาม อยู่ในช่วงการสิ้นสุดลงของสงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. 2490 จนถึง พ.ศ. 2505 ในช่วง 5 ปีนี้ ปรากฏว่าธนาคารต่างประเทศเกือบเข้ามาเปิดสาขาภายในประเทศไทยอีกครั้งหนึ่ง กิจการของธนาคารพาณิชย์ไทยก็เจริญก้าวหน้าตามไปด้วย ธนาคารที่เปิดใหม่ในช่วงนี้มีทั้งสิ้น 12 แห่ง โดยเป็นธนาคารของคนไทย 7 แห่ง ที่เหลือเป็นสาขาของธนาคารจากต่างประเทศ ซึ่งจะเห็นได้จากรายชื่อของธนาคารที่ไ้ถูกจัดตั้งขึ้นใหม่ ดังต่อไปนี้

<u>ชื่อธนาคาร</u>	<u>ชาติ</u>	<u>จัดตั้ง เมื่อ พ.ศ.</u>
1. ธนาคารแห่งอินโดจีน จำกัด	จีน	2490
2. ธนาคารอินเดียนโอเวอร์ซี จำกัด	อินเดีย	2490
3. ธนาคารแหลมทอง จำกัด	ไทย	2491
4. สหธนาคาร จำกัด	ไทย	2492
5. ธนาคารไทยทุน จำกัด	ไทย	2492
6. ธนาคารฮอลันดา จำกัด	ฮอลันดา	2492
7. ธนาคารแห่งอเมริกา จำกัด	สหรัฐอเมริกา	2492
8. ธนาคารเกษตร จำกัด	ไทย	2493
9. ธนาคารศรีนคร จำกัด	ไทย	2493
10. ธนาคารมิชชุน จำกัด	ญี่ปุ่น	2495
11. ธนาคารทหารไทย จำกัด	ไทย	2500
12. ธนาคารไทยพัฒนา จำกัด	ไทย	2503

ช่วงที่สี่ ระหว่างปี พ.ศ. 2505-2521 จัดได้ว่าเป็นยุคใหม่ของธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ของไทย ธุรกิจการธนาคารพาณิชย์ได้เจริญอย่างรวดเร็ว โดยมี ขอบข่ายการดำเนินงานทางธุรกิจอย่างกว้างขวาง รัฐบาลไทยในขณะนั้นจึง เห็นว่า ควรจะมีกฎหมายการธนาคารพาณิชย์ขึ้น เพื่อควบคุมและรองรับการขยายตัวของธุรกิจนี้ พระราชบัญญัติการธนาคารพาณิชย์ จึงได้เกิดขึ้น เป็นครั้งแรกในประเทศไทยในช่วงที่สี่ นี้เอง พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับจนถึงปัจจุบัน รายชื่อธนาคารพาณิชย์ที่ก่อตั้งขึ้นใน ช่วง พ.ศ. 2505-2521 มีดังนี้

<u>ชื่อธนาคาร</u>	<u>ชาติ</u>	<u>จัดตั้ง เมื่อ พ.ศ.</u>
1. ธนาคารแห่งโตเกียว	ญี่ปุ่น	2505
2. ธนาคาร เซสแมน แอสตัน	สหรัฐอเมริกา	2507
3. ธนาคารสหมาลายัน	มาเลเซีย	2507
4. ธนาคาร เอเชียทรัสต์ จำกัด	ไทย	2508
5. ธนาคารกรุงไทย จำกัด	ไทย	2509
6. ธนาคารยูโร เบียน เอเชียัน	เยอรมัน	2521

หมายเหตุ ธนาคารกรุงไทย ได้จัดตั้งขึ้นโดยการรวมธนาคารมณฑลและธนาคาร เกษตร เขาค่วมกัน และในปี พ.ศ. 2520 ธนาคารไทยพัฒนาได้ เปลี่ยนชื่อ เป็นธนาคารมหานคร จากรายชื่อข้างต้นนี้จะสังเกตเห็นว่า ธนาคาร เอเชียทรัสต์ เป็นธนาคารพาณิชย์ของไทยที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งขึ้น เป็นแห่งสุดท้ายในปี พ.ศ. 2508

ประวัติโดยย่อ ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด เริ่มขึ้นจากหน่วยงาน เล็ก ๆ ซึ่งดูแลงานด้านการพนักงาน เรียกว่า แผนกการพนักงาน สังกัดกอง เลขานุการ ฝ่ายเลขานุการ ตามลำดับความเจริญเติบโต ดังนี้

ปี 2503 แผนกการพนักงาน กอง เลขานุการ ฝ่ายเลขานุการ

มีนาคม 2504 แผนกการพนักงาน กองกลาง สำนักเลขานุการ

¹พนิกา สัมพันธ์รักษ์, "สังเขปประวัติฝ่ายการพนักงาน," ส่วนพัฒนา-พนักงาน ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (กรกฎาคม 2527): 1-12.

มกราคม 2506 แผนกการพนักงาน กองสารบรรณกลาง ส่วนอำนวยการกลาง
ฝ่ายเลขาธิการ

มีนาคม 2506 แผนกการพนักงาน ส่วนอำนวยการกลาง ฝ่ายเลขาธิการ

ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 ธนาคารได้ขยายกิจการ ทำให้จำนวนพนักงานเพิ่ม
ทวีขึ้นทุก ๆ ปี ธนาคารเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดการทางคานสวัสดิการและเงิน เคื่อน
พนักงาน ฝ่ายบริหารของธนาคารจึงโดยฐานะกองการพนักงานขึ้น เป็นฝ่ายการพนักงาน
ในวันที่ 30 กรกฎาคม 2508

ในปี พ.ศ. 2508 นี้เอง ธนาคารได้ริเริ่มงานสำคัญทางด้านการพนักงาน คือ
การพัฒนาบุคคล โดยได้จัดให้มีการประชุมสัมมนาผู้จัดการสาขาและช่วยผู้จัดการสาขา
ภายในประเทศทั้งหมดขึ้น เป็นครั้งแรก ภายใต้หัวข้อเรื่อง "การประกอบการของธนาคาร"
ที่ประชุมได้ร่วมกัน เสนอแนะและพิจารณา กำหนด เป็นนโยบายในอันที่จะทำให้การประกอบ
การของธนาคารก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไปในอนาคต

ในปี พ.ศ. 2509 ธนาคารมีนโยบายให้ฝ่ายการพนักงานจัดอบรมพนักงาน-
เทล เลอร์กอนที่จะรับหน้าที่ปฏิบัติงานติดต่อกับผู้เคยค้าและประชาชนทั่วไป การฝึกอบรม
ได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในปี 2510 ธนาคารจัดอบรมเตรียมผู้จัดการสาขา รุ่นที่ 1
เตรียมการ เพื่อใหม่เจ้าหน้าที่ในระดับผู้จัดการสาขาอย่าง เพียงพอกับการขยายตัวของ
ธนาคาร

ในปี พ.ศ. 2511 ฝ่ายการพนักงาน เริ่มจัดการฝึกอบรมพนักงานธนาคารค่าน
สิน เชื่อเมื่อวันที่ 16 เมษายน 2511

ในปี พ.ศ. 2513 ฝ่ายการพนักงานได้พิจารณาเห็นว่าพนักงานที่ธนาคารรับ
เข้าทำงานใหม่สมควรจะได้รับการอบรมใหม่ ความรู้และความ เข้าใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป
เกี่ยวกับธนาคาร ตลอดจนงานในหน้าที่ ก่อนที่จะได้รับการบรรจุเป็นพนักงาน จึงได้
กำหนดระเบียบการอบรมและสอบบรรจุพนักงานขึ้น และในช่วงปี พ.ศ. 2513 นี้เอง
ธนาคารก็ได้เริ่มเห็นความสำคัญของการ อบรมผู้บริหาร โดย เป็นการ อบรมผู้บริหารตั้งแต่
ระดับกรรมการรองผู้จัดการใหญ่ลงมาถึง เจ้าหน้าที่บริหารและผู้จัดการสาขา ตลอดจน

หัวหน้าส่วนทุกคน ทั้งนี้ เพื่อเตรียมรับความเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายในอนาคต และเพื่อ
ให้ผู้บริหารพูดและเข้าใจภาษาเดียวกัน

ดังนั้นจึงนับได้ว่าแนวความคิดเรื่องการพัฒนาและจัดเตรียมกำลังทดแทน
ผู้บริหารของธนาคารกรุงเทพ จำกัด ใต้เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2513 เป็นต้นมา

ในปี พ.ศ. 2517 ฝ่ายการพนักงานได้ทดลองปฏิบัติตามแนวความคิดสมัยใหม่
เรื่อง "การบริหารงานบุคคลสมัยใหม่" ซึ่งตามแนวความคิดนี้มีโครงการประกอบที่เกี่ยวกับ
การพัฒนาบุคคลอีกหลายประการ เช่น การสับเปลี่ยนโยกย้ายงาน เพื่อผลทางการพัฒนาบุคคล
การวางแผนอาชีพ เพื่อสนองความจำเป็นที่พนักงานจะต้องพัฒนาตนเอง เพื่อไปสู่ตำแหน่ง
อื่นที่เหมาะสมต่อไป มีการทำทำเนียบตำแหน่งหน้าที่การงาน นอกจากนี้ยังมีการจัดตั้ง
สมัชชาพนักงาน เพื่อสร้างสรรค์ให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายบริหารกับพนักงาน และใน
ช่วงปีเดียวกันนี้เอง ธนาคารได้พิจารณาเห็นว่าการพัฒนาพนักงานด้วยการจัดอบรมในธนาคาร
หรือส่งไปอบรมยังสถาบันอื่น ๆ ในประเทศอย่างเดียวไม่เพียงพอแล้ว เพราะวิทยาการ
และเทคนิคใหม่ ๆ ได้ก้าวล้ำหน้าไปเรื่อย ๆ ธนาคารจึงประกาศให้พนักงานไปศึกษา
คุณานต่างประเทศ เป็นเวลาไม่เกิน 3 ปี จำนวนไม่เกิน 5 คน ซึ่งทุนให้พนักงานไป
ศึกษาคุณานต่างประเทศนี้ ฝ่ายการพนักงานได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2518 ธนาคารได้จัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพ
พนักงาน เพื่อทำหน้าที่พิจารณา เสนอนโยบายและแผนงานในการพัฒนาและปรับปรุง
ประสิทธิภาพพนักงาน รวมทั้งพิจารณาความเหมาะสมของหลักสูตรการฝึกอบรมต่าง ๆ

ในปี พ.ศ. 2519 ฝ่ายการพนักงานได้เริ่มนำระบบการจัดเตรียมกำลังทดแทน
ผู้บริหารมาสู่ธนาคาร โดยเป็นการเตรียมพัฒนาผู้บริหารระดับต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่อให้มี
คุณสมบัติเหมาะสมและพร้อมที่จะเข้าปฏิบัติงานในระดับที่สูงขึ้นไปได้

ในปี พ.ศ. 2521 ธนาคารได้เปลี่ยนแปลงระบบวิธีการว่าจ้างพนักงานเข้า
ทำงานธนาคาร ซึ่งเดิมใช้ระบบว่าจ้างพนักงานตามวุฒิชั้นของพนักงานมาสู่ระบบใหม่
โดยใช้วิธีการว่าจ้างบุคคลด้วยการจำแนกและประเมินค่าตำแหน่งงาน และได้จัดตั้ง
คณะกรรมการจำแนกตำแหน่งงานขึ้น โดยมีหน้าที่พิจารณาทบทวนและกลั่นกรองการจำแนก
และประเมินค่าตำแหน่งงาน

ในปี 2522 จัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมขึ้น โดยให้มีการบริหารงานที่เป็นอิสระขึ้น ตรงกับสำนักผู้จัดการใหญ่ และให้รับผิดชอบการพัฒนาสมรรถภาพและเพิ่มพูนความรู้แก พนักงาน

หนึ่ง ในขณะนั้นส่วนพัฒนาบุคคลก็ยังคงค้างอยู่และสังกัดในฝ่ายการพนักงาน โดยทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการพัฒนาพนักงานของธนาคาร และศูนย์ฝึกอบรมทำหน้าที่เป็น สถาบันการสอน และฝึกอบรมตามแผนพัฒนาพนักงานซึ่งฝ่ายการพนักงานได้วางไว้ในแต่ละปี

ในปี 2525 ธนาคารจัดให้มีการสัมมนาผู้จัดการสาขาทั่วโลกครั้งที่ 1 ภายใต้ หัวข้อเรื่อง "นโยบายการดำเนินงานของธนาคารกรุงเทพ จำกัด" ซึ่งการสัมมนาครั้งนี้ ทำให้ผู้จัดการสาขาได้รับทราบนโยบายในการประกอบการของธนาคาร และในปี พ.ศ. 2525 นี้ ฝ่ายบริหารได้กำหนดให้รวมงานที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมทุกประเภทไว้ที่ฝ่ายการ พนักงานอีกครั้งหนึ่ง เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการวางแผนและฝึกอบรมพนักงาน

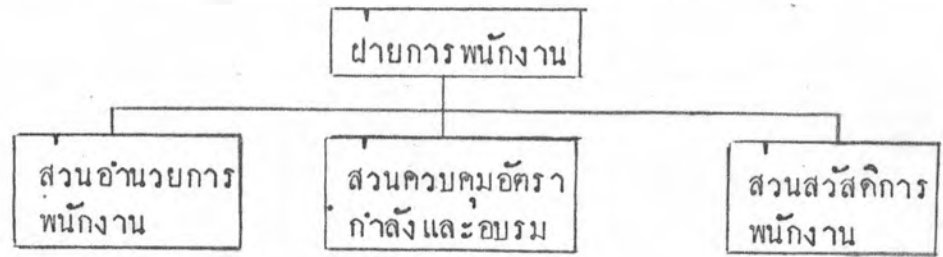
ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาพนักงานในระยะแรกเริ่มต้นด้วยจำนวนเงินเพียงไม่กี่หมื่นบาท แต่ในปัจจุบันธนาคารได้ใช้งบในการพัฒนาพนักงานปีละ 22 ล้านบาท

ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ในปัจจุบันประกอบด้วยพนักงาน 122 คน มีผู้จัดการของฝ่ายการพนักงานตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบันในแต่ละปี ดังนี้

ปี	คุณลาภ ณ นคร	ผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน
ปี 2508-2517	คุณลาภ ณ นคร	ผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน
ปี 2517-2523	คุณศนัย บุณนาค	"
ปี 2523-2525	คุณสุรศักดิ์ นานานุกุล	"
ปี 2525-ปัจจุบัน	คุณบุบผา กฤษณามระ	"

โครงสร้างของฝ่ายการพนักงาน

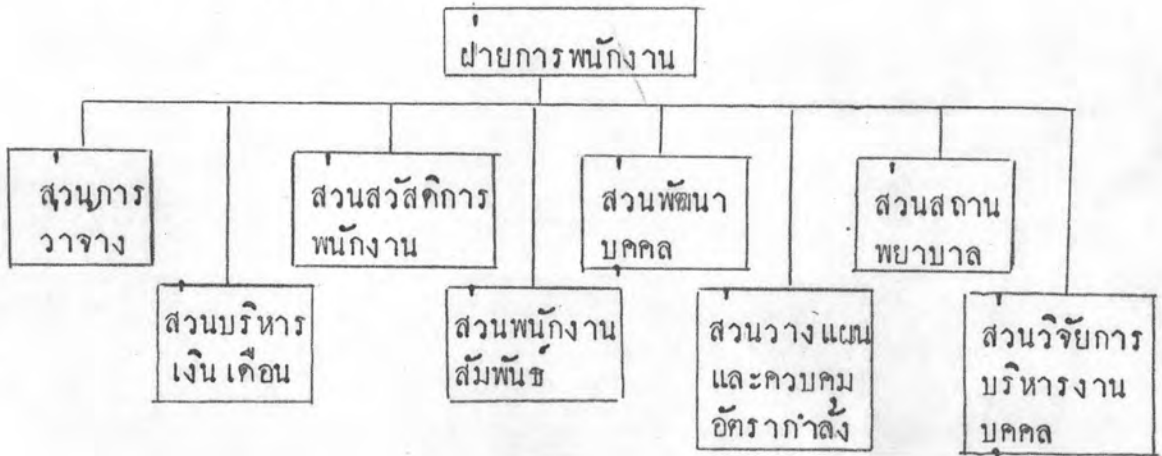
ปี 2508

ปี 2510 เพิ่มส่วนสถานพยาบาล

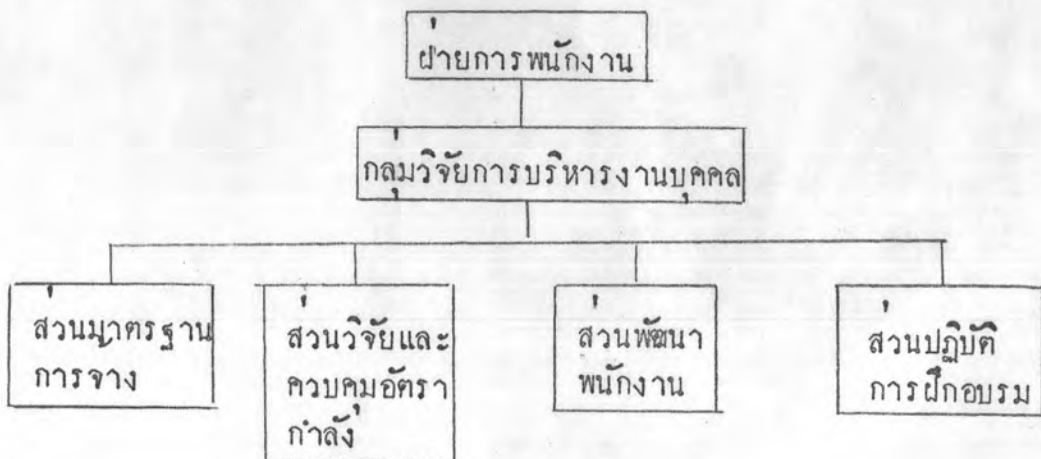
ปี 2516 เพิ่มส่วนพนักงานสัมพันธ์

ปี 2518 ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ เป็นดังนี้

ปี 2525 เพิ่มส่วนพัฒนาการฝึกอบรมและวิทยากร และส่วนปฏิบัติการฝึกอบรม

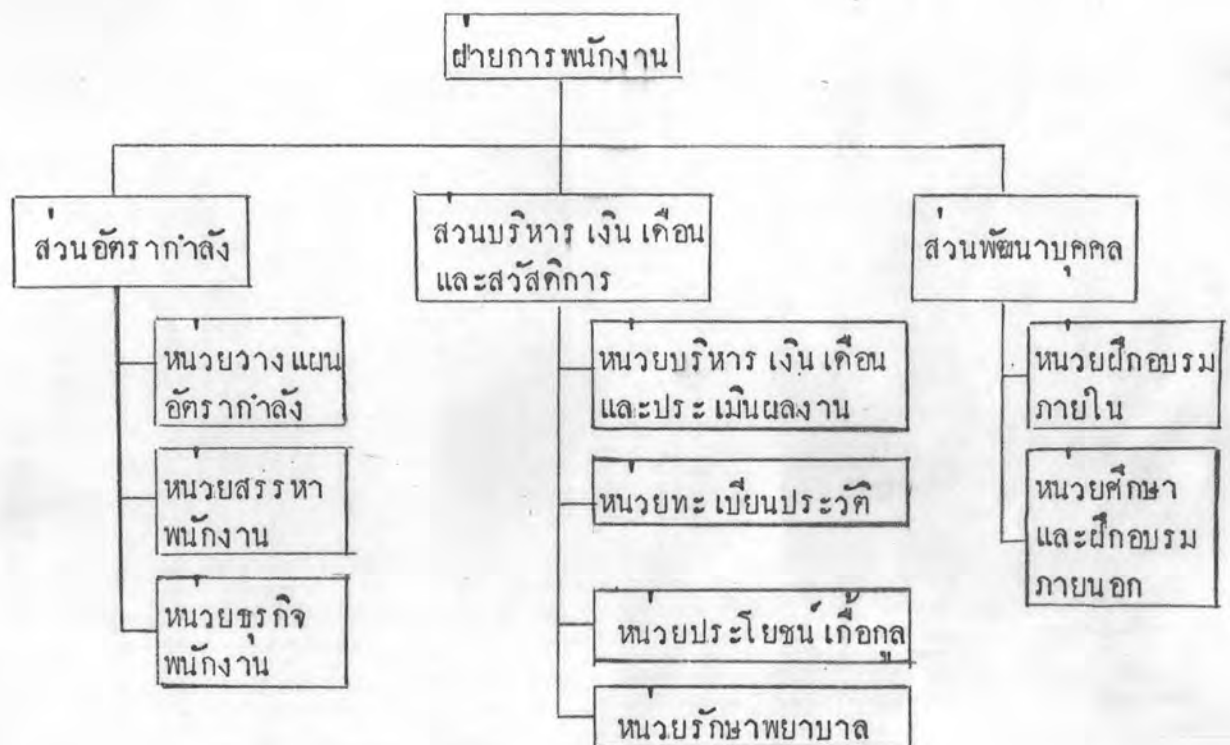
ปี 2526 ปรับปรุงโครงสร้างใหม่ เป็นดังนี้

ประวัติโดยย่อ ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด¹

ในระยะแรกตั้งแต่ธนาคาร เริ่มดำเนินการ เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2488 นั้น ฝ่ายการพนักงานยังคง เป็นหน่วยงาน เล็ก ๆ โดย เป็นส่วนการพนักงาน สังกัดอยู่ในฝ่าย ชุกรการ มีหน้าที่รับผิดชอบ เกี่ยวกับการจัดอัตราค่าจ้างคน เงินเดือน และสวัสดิการต่าง ๆ และการพัฒนาพนักงาน พนักงานของส่วนการพนักงานมีประมาณ 10 คน

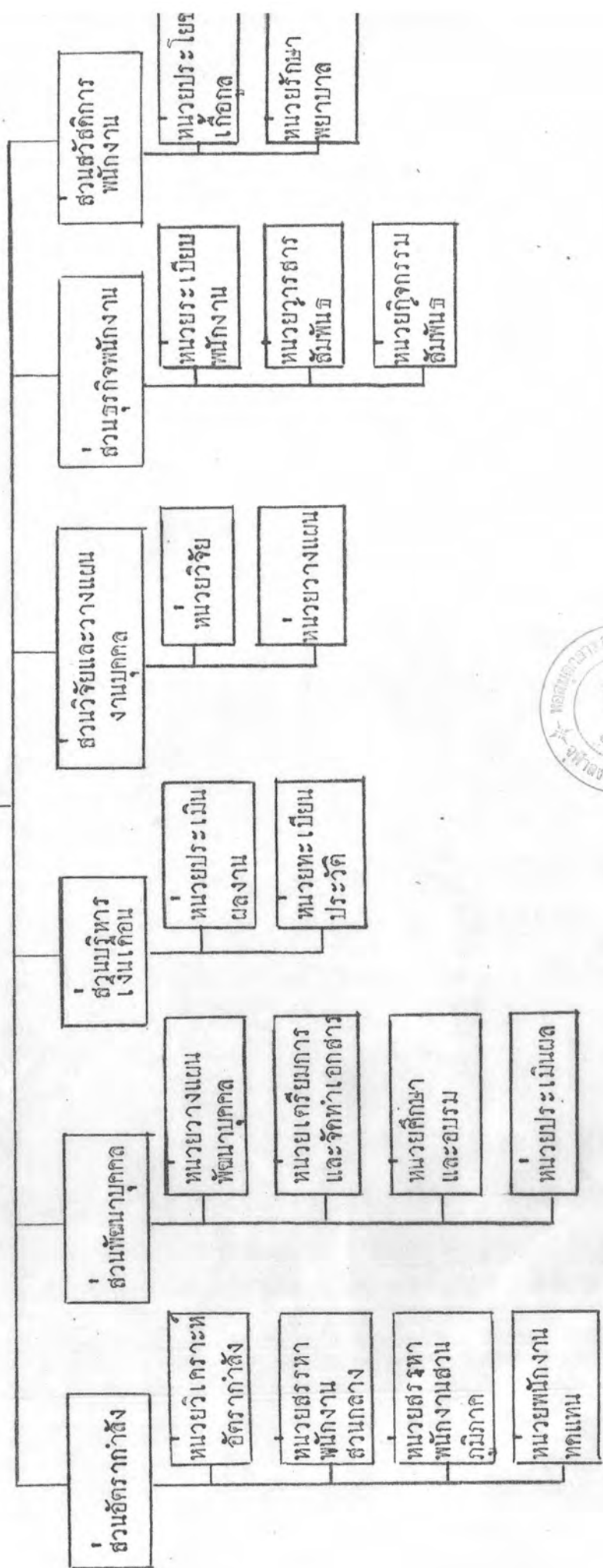
ต่อมา ในวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2519 ธนาคารได้เปลี่ยนโครงสร้างองค์กร ใหม่ โดยโอนส่วนการพนักงานซึ่งขึ้นอยู่กับฝ่ายชุกรการมา เป็นฝ่ายการพนักงาน มีผู้อำนวยการฝ่าย เป็นผู้บริหาร ซึ่งในระยะนั้นธนาคารได้แต่งตั้งให้ คุณสมเกียรติ สุข เทวา ดำรงตำแหน่ง เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายการพนักงาน รักษาการแทนผู้อำนวยการ ฝ่ายการพนักงาน เป็นผู้บริหาร ในช่วงนี้ฝ่ายการพนักงานมีพนักงานประมาณ 65 คน โดยแบ่งออกเป็นส่วนงานต่าง ๆ แต่ละส่วนงานแบ่ง ออก เป็นหน่วย ดังนี้

¹สัมภาษณ์ ประกอบ พงศ์พนรัตน์, ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายการพนักงาน ธนาคารกสิกรไทย จำกัด, 10 กรกฎาคม 2527

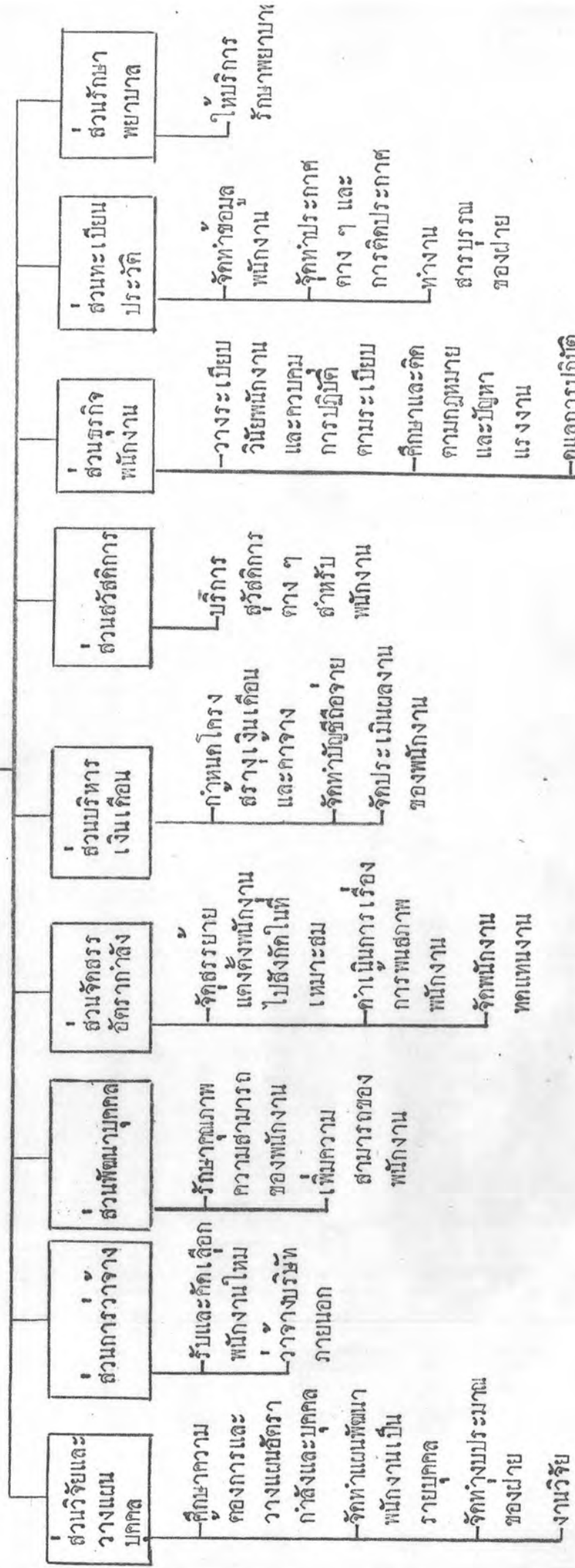
ต่อมาในวันที่ 5 กันยายน 2520 ธนาคารได้เปลี่ยนโครงสร้างของฝ่ายการ
พนักงานใหม่ โดยมีคุณสมเกียรติ สุขเทวา เป็นผู้บริหารองค์การตำแหน่งผู้อำนวยการ
ฝ่ายการพนักงาน ในช่วงนี้ฝ่ายการพนักงานมีพนักงานประมาณ 80 คน โดยได้ตั้ง
ส่วนงานเพิ่มขึ้นจากเดิมอีก 3 ส่วน คือ ส่วนวิจัยและวางแผนงานบุคคล ส่วนธุรกิจ-
พนักงาน และส่วนสวัสดิการพนักงาน ทั้งนี้เนื่องจากธนาคารได้มีการขยายตัวและจำนวน
พนักงานเพิ่มขึ้น ปริมาณงานของหน่วยต่าง ๆ ก็ย่อมเพิ่มมากขึ้น โดยแต่ละส่วนงานแบ่ง
ออกเป็นหน่วย ดังนี้

ฝ่ายการพนักงาน

ต่อมาในวันที่ 1 มกราคม 2525 จนถึงปัจจุบัน ธนาคารได้จัดโครงสร้าง
ของฝ่ายการพนักงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยยกเลิกหน่วยต่าง ๆ และตั้งขึ้นเป็นส่วน
ซึ่งประกอบด้วยพนักงานประจำ 93 คน โดยมี คุณสมเกียรติ สุขเทวา เป็นผู้อำนวยการ
ฝ่ายการพนักงาน และ คุณชูเกียรติ ประทีปทอง เป็นรองผู้อำนวยการฝ่ายการพนักงาน
แบ่งออกเป็นส่วนงานต่าง ๆ แต่ละส่วนงานมีหน้าที่รับผิดชอบดังต่อไปนี้

ฝ่ายการพนักงาน

ส่วนจัดโครงสร้าง
ฝ่ายจัดองค์การและระ
กันยายน 2526

การพัฒนาพนักงาน

ธนาคาร ไซบีเรีย มีการอบรมพนักงานตั้งแต่เริ่มตั้งธนาคาร แต่ในสมัยนั้น การฝึกอบรมยังอยู่ในลักษณะ ปรึกษากัน ซึ่งฝ่ายกิจการสาขาจะเป็นผู้ดำเนินการ ในการจัดประชุม และกำหนดหัวข้อในการประชุม มีการชี้แจงถึงนโยบายและการดำเนินงานของแต่ละส่วนงานของธนาคาร ในปี พ.ศ. 2511 ธนาคารมีนโยบายสนับสนุนให้พนักงานไปศึกษาคณะวิชาการศึกษาธนาคารในต่างประเทศ และให้พนักงานที่มีความสามารถดี เกินไปศึกษาต่อในสถาบันศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศอีกด้วย และในขณะเดียวกันนี้เอง ธนาคารไซบีเรียเห็นว่าพนักงานที่รับเข้าทำงานใหม่ในฐานะพนักงานฝึก ควรจะได้รับการอบรมให้มีความรู้และความเข้าใจในเรื่องทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับธนาคารและงานในหน้าที่ก่อนที่จะเริ่มลงมือปฏิบัติงาน จึงได้จัดให้มีการปฐมนิเทศพนักงานใหม่ขึ้น ซึ่งในสมัยนั้นฝ่ายธุรการเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินงาน โดยส่วนการพนักงาน ซึ่งขึ้นอยู่กับฝ่ายธุรการ เป็นผู้ดำเนินงานในคานนี้มาโดยตลอด

ในปี พ.ศ. 2514 ส่วนการพนักงานในสังกัดฝ่ายธุรการได้รับมอบให้จัดการในเรื่องการสัมมนาผู้จัดการสาขาทั่วประเทศขึ้น เพื่อที่ทุกสาขาจะได้ทราบถึงนโยบายในการประกอบกิจการของธนาคาร และจะได้ถือปฏิบัติไปในแนวทางเดียวกัน รวมทั้งจะได้เป็นการเชื่อมสัมพันธ์ไมตรีระหว่างผู้จัดการสาขาทุกคนและผู้บริหารในสำนักงานใหญ่ด้วย

สำหรับในเรื่องของการฝึกอบรม ธนาคารไซบีเรียเริ่มทำการฝึกอบรมพนักงานอย่างจริงจังในปลายปี พ.ศ. 2519 โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมขึ้น ซึ่งในระยะแรกธนาคารจัดฝึกอบรมในตอนเย็นหลังจากเวลาเลิกงานแล้ว มีลักษณะคล้ายโรงเรียนฝึกพื้นฐานงานทางธนาคาร โดยมีอาจารย์จากภายนอกเข้ามาช่วยสอนให้ โดยศูนย์ฝึกอบรมในขณะนั้นขึ้นอยู่กับส่วนพัฒนาบุคคล ผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานศูนย์ฝึกอบรมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ของส่วนพัฒนาบุคคล โดยมีกรรมการทั้งภายในธนาคารและกรรมการจากภายนอก คือ อาจารย์สัง เวียน อินทวิชัย เป็นผู้ช่วยเหลือในการดำเนินงาน การฝึกอบรมได้จัดให้มีขึ้นสำหรับพนักงานในทุกระดับ และได้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนพนักงาน พนักงานทุกตำแหน่งจะได้รับการหมุนเวียนกันเข้ารับการฝึกอบรมโดยทั่วถึงกัน ซึ่งธนาคารได้กำหนดหลักสูตรไว้สำหรับพัฒนาพนักงานเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามความจำเป็นในการพัฒนาในแต่ละปี

พนักงานระดับต่ำกว่าช่วยหัวหน้าส่วน ธนาคารจะมีวิทยาการของธนาคารเอง เป็นตัวการสอน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นวิทยาการที่มีตำแหน่งงานตามฝ่ายงานต่าง ๆ ส่วนพนักงานระดับช่วยหัวหน้าส่วนขึ้นไป ส่วนใหญ่จะใช้วิทยาการจากภายนอกเข้ามาช่วยฝึกอบรมพนักงาน

ในปัจจุบันธนาคารได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาพนักงานเป็นอย่างมาก โดยธนาคารได้จัดให้มีงบประมาณในการพัฒนาความสามารถของพนักงานในคานต่าง ๆ เป็นจำนวนประมาณ 3 ล้านบาทต่อปี ซึ่งจะเห็นว่างบประมาณในการพัฒนาพนักงานนั้น เพิ่มขึ้นจากงบประมาณแรกเริ่มในปี พ.ศ. 2519 ประมาณ 2.5 ล้านบาท

ประวัติโดยย่อ ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด¹

ฝ่ายการพนักงานของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด เดิมมีชื่อเรียกว่าฝ่ายปกครอง ซึ่งขึ้นตรงต่อสมุหบัญชีใหญ่ ภายหลังจากที่ คุณประจितร์ ยศสุนทร ได้เข้ามารับตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ในปี พ.ศ. 2516 จึงได้เปลี่ยนการเรียกจากฝ่ายปกครองมาเป็นฝ่ายการพนักงานตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2516 โดยมี คุณโรจน์ สังขวาสี ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงานเป็นคนแรก ซึ่งผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานของฝ่ายการพนักงานในแต่ละสมัยจนถึงปัจจุบัน คือ

1. คุณโรจน์ สังขวาสี ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายปกครอง ตั้งแต่วันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2515 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2516 และดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2516 ถึงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2518
2. คุณทวี กมลวัฒน์ ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2518 ถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2518

¹ สัมภาษณ์ สมิติ สัจฉกร, หัวหน้าส่วนพัฒนาพนักงาน ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด, 19 กรกฎาคม 2527

3. คุณศรีกุล วัชรกุล ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ถึงวันที่ 31 มกราคม พ.ศ. 2522

4. คุณทวี กมลวัฒน์ ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2522 ถึงวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2523

5. คุณประภาอารยะ สุวรรณเคมี ดำรงตำแหน่งผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน ตั้งแต่วันที่ 2 มิถุนายน พ.ศ. 2523 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน

ในปี พ.ศ. 2517 ฝ่ายการพนักงานแบ่งหน่วยงานออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ส่วนการพนักงานและการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น

- 1.1 หน่วยจัดรูปองค์การ
- 1.2 หน่วยจ้างงาน
- 1.3 หน่วยฝึกอบรมและพนักงานสัมพันธ์

2. ส่วนสวัสดิการสงเคราะห์ แบ่งออกเป็น

- 2.1 หน่วยสวัสดิการสงเคราะห์
- 2.2 หน่วยเงินเค็อน

ต่อมาในสมัยของคุณศรีกุล วัชรกุล ได้เปลี่ยนโครงสร้างของฝ่ายการพนักงานใหม่ ดังนั้นในวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2518 ส่วนการพนักงานจึงแบ่งส่วนงานออกเป็น

1. ส่วนการพนักงานและฝึกอบรม

- 1.1 หน่วยจ้างงาน
- 1.2 หน่วยฝึกอบรมและพนักงานสัมพันธ์

2. ส่วนสวัสดิการสงเคราะห์ แบ่งออกเป็น

- 2.1 หน่วยสวัสดิการสงเคราะห์
- 2.2 หน่วยเงินเค็อน

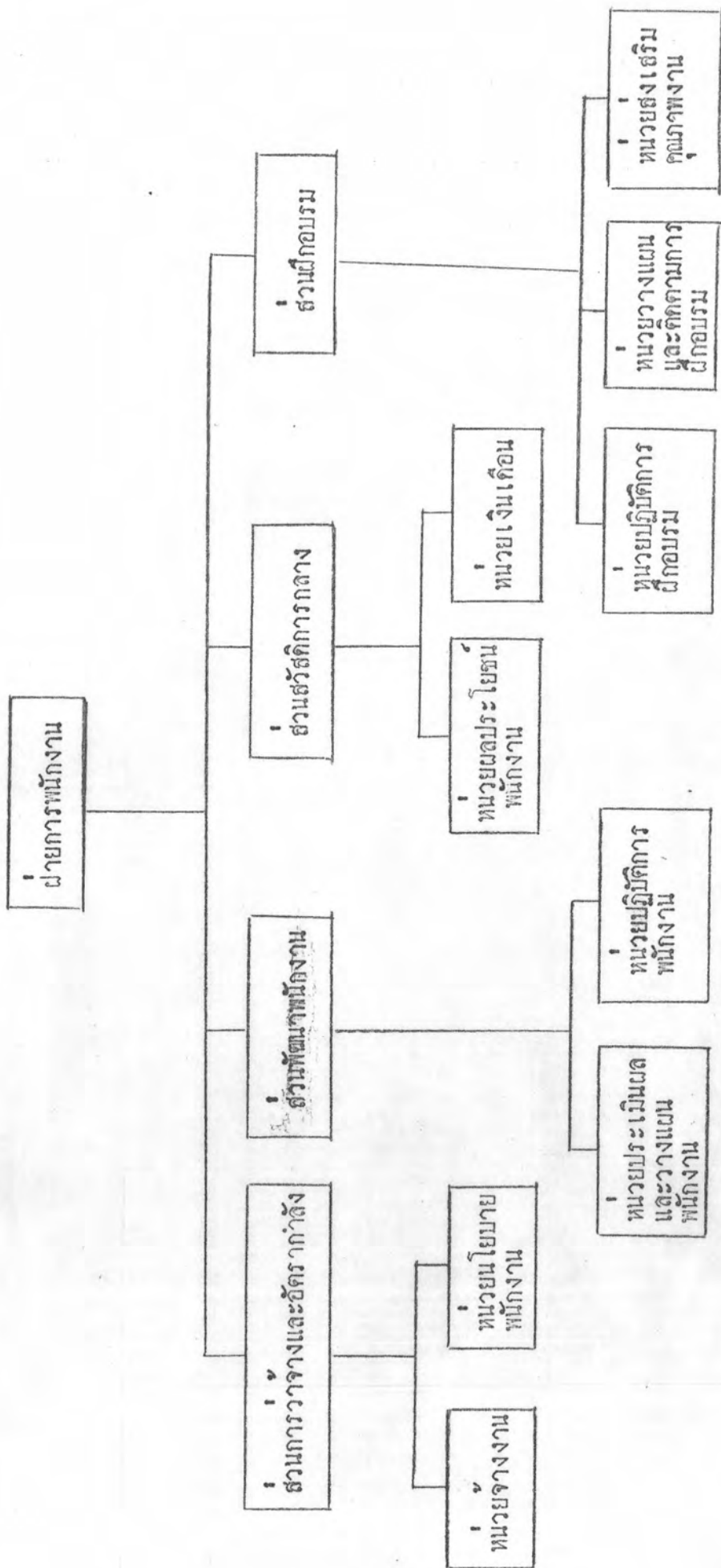
3. หน่วยประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล

จะเห็นได้ว่า หน่วยจักรปกครอง ซึ่งมีมาแต่เดิมได้ถูกยกเลิก โดยตั้งขึ้น เป็น หน่วยประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลแทน ซึ่งขึ้นตรงต่อฝ่ายการพนักงานโดยตรง

ต่อมาในเดือนมีนาคม พ.ศ. 2521 คณะกรรมาธิการ ได้เปลี่ยนโครงสร้างของฝ่ายการพนักงานใหม่อีกครั้งหนึ่ง โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

1. ส่วนการพนักงาน
 - 1.1 หน่วยจางงาน
 - 1.2 หน่วยประมวลและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.3 หน่วยทะเบียนประวัติ
2. ส่วนพัฒนาบุคคล
 - 2.1 หน่วยวางแผนพัฒนาบุคคล
 - 2.2 หน่วยปฏิบัติการฝึกอบรม
3. ส่วนสวัสดิการสงเคราะห์
 - 3.1 หน่วยสวัสดิการสงเคราะห์
 - 3.2 หน่วยเงินก้อน

จะเห็นว่าในช่วงนี้ ข้าราชการได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาและการฝึกอบรมพนักงาน จึงได้จัดตั้งส่วนพัฒนาบุคคล โดยตั้ง เป็นหน่วยฝึกอบรม แยกตัวออกมาจากส่วนการพนักงานและฝึกอบรม จนกระทั่งในสมัยของคณะประภาอารยะ สุวรรณเคมี ได้เปลี่ยนโครงสร้างของฝ่ายการพนักงาน โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527 เป็นต้นไป

(ร.ท.พ.ท.๕๖)

แผนภูมิแสดงหน้าที่งานของส่วนต่าง ๆ ในฝ่ายการพนักงาน

(เพื่อการอธิบายเพิ่มเติม)

ฝ่ายการพนักงาน

ส่วนการว่าจ้างและอัตราค่าจ้าง	ส่วนสวัสดิการกลาง	ส่วนฝึกอบรม	ส่วนพัฒนาพนักงาน
<ul style="list-style-type: none"> - วางแผนการจ้างงาน - เสาะหาแหล่งกำลังคน - รับสมัครและค่าเป็นการคัดเลือก - ค่าเป็นการจ้าง - กำหนดเงื่อนไขสภาพการจ้าง - ค่าเป็นการเรื่องพนักงานลาออก - จัดทำรายงาน - เก็บรักษาข้อมูล เกี่ยวกับ เงินเดือนค่าจ้าง และ สวัสดิการ - ศึกษาหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการพนักงาน - เสนอแนะการปรับปรุงระเบียบวิธีเกณฑ์ให้สอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน และหลักการบริหารงานบุคคล - จัดทำ Functional Description - จัดทำ Job Description - จัดทำ Job Evaluation - จัดทำและควบคุมอัตราค่าจ้างพนักงาน - จัดทำระเบียบวิธีพนักงาน แฟ้มประวัติ - จัดทำสถิติ เกี่ยวกับการพนักงาน เช่น เปอร์เซ็นต์การศึกษา เงินเดือน ะดับชั้น Turnover rate สาเหตุการลาออก 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเป็นการเรื่องเงินเดือน ค่าล่วงเวลา เงินบำนาญ บำนาญ และเงินได้อื่น ๆ - จัดทำเรื่องเกี่ยวกับภาษีเงินได้พนักงาน - ค่าเป็นการนำเงินฝากบัญชีเงินออมพนักงาน - จัดทำเรื่องเงินกองทุนเงินทดแทน - จัดทำรายงานส่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง - จ่ายเงินเดือนและผลประโยชน์ต่าง ๆ ของพนักงานที่ประจำสำนักงานต่างประเทศตามข้อตกลง - ดูแลห้องพยาบาล - ค่าเป็นงานด้านเงินกู้พนักงาน - ดูแลบ้านพักหย่า - ควบคุมการเบิกค่า เครื่องแต่งกายของพนักงาน - ควบคุมการเบิกจ่ายเงินช่วยเหลือการศึกษาบุตรพนักงาน - จัดทำผลประโยชน์ของพนักงานที่ประสบอุบัติเหตุ ออก เกษียณ และถึงแก่กรรม - ควบคุมการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาลของพนักงาน - ดูแลงานธุรการของสมาคมสถาปนากิจการช่างครေးหน้าอาคารไทยพาณิชย์ 	<ul style="list-style-type: none"> - สรรวจหาความจำเป็นในการฝึกอบรม - จัดทำแผนฝึกอบรม 5 ปี - จัดทำโครงการฝึกอบรมประจำปี - วางหลักสูตรการฝึกอบรมที่คณะกรรมการ - ค่าเป็นงานฝึกอบรมให้ความเห็นชอบ - จัดทำไปแผนการฝึกอบรม เพื่อขออนุมัติ - ค่าเป็นการ - ค่าเป็นการจัดฝึกอบรม - ประเมินผลการจัดฝึกอบรม - ติดตามประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เข้าฝึกอบรม - ปรับปรุงหลักสูตร วิธีการ จัดฝึกอบรมใหม่ - ประสิทธิภาพ - พัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับแผนงานและนโยบายของธนาคาร - ค่าเป็นการเรื่องการส่งพนักงานเข้าอบรม - สัมมนา จัดโดยสถาบันภายนอก - จัดทำหน่วยความสะตวแก่พนักงาน ในการเดินทางไปประชุม อบรม ดูงาน สัมมนาในต่างประเทศ - จัดทำเป็นการประสานงานกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพงาน (กสจ.) - ฝึกอบรมและส่งเสริมการทำกิจกรรม กสจ. ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าเป็นการเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน - จัดเตรียมข้อมูลประกอบการพิจารณาความดีความชอบประจำปี - ค่าเป็นการเกี่ยวกับการพิจารณาความดีความชอบประจำปี - ค่าเป็นการเสนอปรับเงินเดือนพนักงาน - ประเมินสมรรถภาพพนักงาน เพื่อพิจารณาความสามารถในการก้าวหน้าในงาน - สรรวจและกำหนดความต้องการพนักงานบริหารให้สอดคล้องกับแผนกำลังคนของธนาคาร - สรรวจจัดทำข้อมูล เกี่ยวกับความรู้ความสามารถของพนักงานบริหาร - จัดทำ Succession Plan - วางแผนพัฒนาพนักงานบริหารเป็นรายบุคคล - ประสานงานและติดตามการดำเนินการพัฒนาพนักงานบริหาร เป็นรายบุคคล - ให้คำแนะนำปรึกษาแก่พนักงาน - จัดทำข้อมูล เกี่ยวกับพนักงานในระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาพนักงาน - ค่าเป็นการเกี่ยวกับ เงินค่าตอบแทน ผลประโยชน์ ในการโยกย้าย - จัดทำค่าส่ง แดงตั้ง โยกย้าย เลื่อนขั้น ฯลฯ

การพัฒนาพนักงาน

ธนาคารไทยพาณิชย์ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงาน โดยธนาคารได้เริ่มทำการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สินเชื่อเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2516 ธนาคารได้กำหนดคิพนักงานใหม่ทุกคน เข้ารับการอบรม ปฐมนิเทศก่เกี่ยวกับหน้าที่งานก่อนบรรจุเป็นพนักงาน การพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานได้ทวีความสำคัญขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งได้มีประกาศให้ตั้ง เป็นส่วนฝึกอบรมขึ้นในปี พ.ศ. 2517 ซึ่งธนาคารก็ได้จัดให้มีโครงการฝึกอบรมและสัมมนา ตลอดจนพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการในการฝึกอบรมในแต่ละปี พนักงานทุกระดับชั้น จะสามารถหมุนเวียน เข้ารับการฝึกอบรมและสัมมนาโดยทั่วถึงกัน

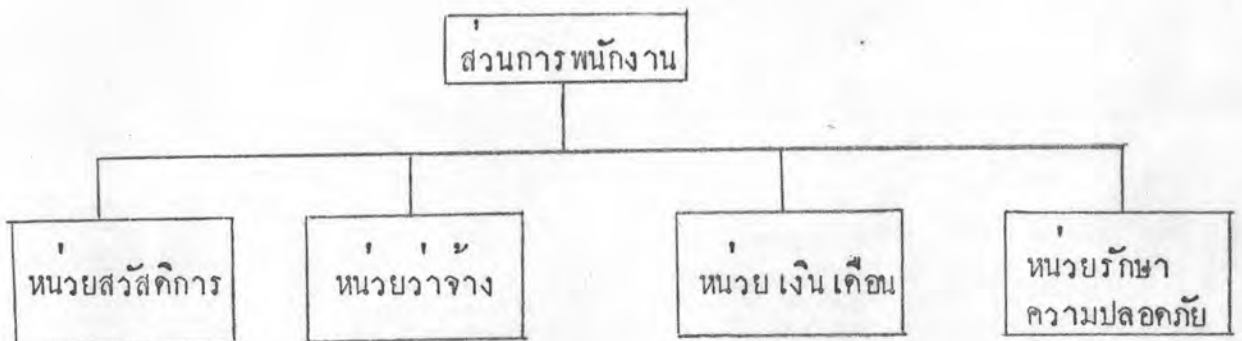
ในปี พ.ศ. 2520 ศูนย์ฝึกอบรมได้รับนโยบายจากธนาคารให้จัดการฝึกอบรม พนักงานสำหรับ เตรียม เป็นผู้จัดการสาขาในอนาคต และในปี พ.ศ. 2525 ฝ่ายการ พนักงานโดยศูนย์ฝึกอบรมได้จัดให้มีการ อบรมพนักงาน เทลเลอร์ขึ้น ซึ่งในช่วงนี้ธนาคาร ได้นำเครื่องคอมพิวเตอร์ เขามาใช้ในการปฏิบัติงาน

สำหรับการพัฒนาพนักงานในคานอื่น ๆ นั้น ธนาคารก็ได้ดำเนินการจัดให้มี ขึ้น เป็น เวลาคานมาแล้ว เช่น จัดให้มีการสัมมนาผู้จัดการสาขาทั่วประเทศขึ้น เป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2517 โดยได้จัดขึ้นที่ค่ายบางสะพาน จังหวัดชลบุรี และได้มีการจัดสัมมนา อย่าง เกี่ยวกันนี้อีกหลายครั้งจนถึงในปัจจุบัน เพื่อให้ผู้จัดการสาขาทุกคนได้ร่วมกัน เสนอแนะขอคิดเห็นและรับทราบนโยบายของธนาคาร จะได้ถือปฏิบัติเป็นไปในแนวทาง เกี่ยวกัน อีกทั้งยังเป็นถาวรกระชับความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้จัดการสาขาทุกสาขาอีกด้วย

นอกจากนี้ธนาคารยังสนับสนุนที่จะพัฒนาพนักงานที่มีความสามารถให้มีโอกาส ได้ไปศึกษาความรู้ในต่างประเทศ เกี่ยวกับงานทางคานธนาคาร เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง งานของธนาคารให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้นในอนาคต โดยธนาคารได้จัดให้ทุนไปคานในต่าง ประเทศทุกปี โดยได้กระทำต่อเนื่องกันมา เป็น เวลาคาน ซึ่งทุนไปคานต่างประเทศนี้ เริ่มขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 เป็นต้นมา

ประวัติโดยย่อ ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารศรีนคร จำกัด¹

ธนาคารศรีนคร จำกัด ได้เปิดดำเนินการครั้งแรกเมื่อวันที่ 21 สิงหาคม พ.ศ. 2493 ในระยะเริ่มแรกมีพนักงานปฏิบัติงานทั้งหมด 58 คน แบ่งลักษณะงานเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มงานภายในธนาคาร และกลุ่มงานต่างประเทศ กิจการด้านการพนักงานนั้นมีโคชินอยู่กับกลุ่มงานใด คงแยกตัวออกมาต่างหาก โดยมีคุณสาคร สัจจัตนชัย เป็นบุคคลเกี่ยวกับการสรรหาพนักงาน ระเบียบการปฏิบัติงานของพนักงาน ส่วนการจ่ายเงิน เคื่อนั้นฝ่ายธุรการจะเป็นผู้ทำหน้าที่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 คุณสัจจัตนชัย กับ คุณเต็มทรัพย์ ไค้เข้ามาทำงานในธนาคารและมีความคิดที่จะเริ่มตั้ง เป็นส่วนการพนักงานขึ้น ดังนั้น ในปลายปี พ.ศ. 2511 คุณวิวิท เฑาะไพพลย์ และ คุณสัจจัตนชัย กับ คุณเต็มทรัพย์ จึงร่วมกันจัดตั้งส่วนการพนักงานขึ้น แต่มีโคชินอยู่กับฝ่ายใด โดยแบ่งออกเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

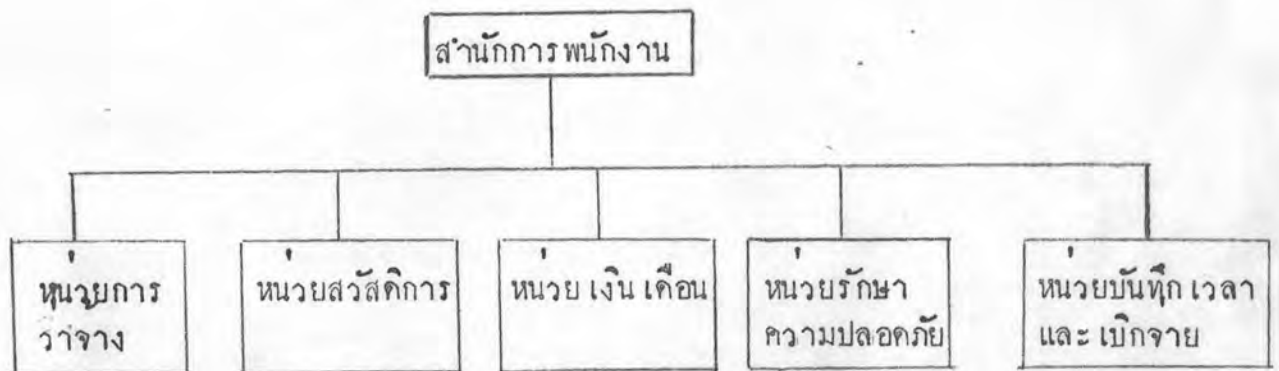
ซึ่งประกอบด้วยพนักงานปฏิบัติงานประมาณ 10 คน ต่อมาในปี พ.ศ. 2514 คุณวิวิท เฑาะไพพลย์ ไค้ นำ คุณสัจจัตนชัย วรรณพุกษ์ มาร่วมงานด้วย และไค้แต่งตั้ง ไค้ เป็นหัวหน้าส่วนการพนักงาน คุณสัจจัตนชัย ไค้ริ เริ่มใหม่การฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน แต่การฝึกอบรมและพัฒนาพนักงานก็ยังไม่เป็นแบบแผน เป็นทางการ จะทำการอบรมก็ต่อเมื่อไค้รับคำสั่งจากคณะกรรมการบริหารงานของธนาคาร จึงจะดำเนินการ ซึ่งลักษณะงานจะเป็นแบบหัวหน้ารับผิดชอบงานมาก

¹สัมภาษณ์ พทวรรณ วิสัยหงษ์, ประจำสำนักการพนักงาน ธนาคารศรีนคร จำกัด, 2 กรกฎาคม 2527

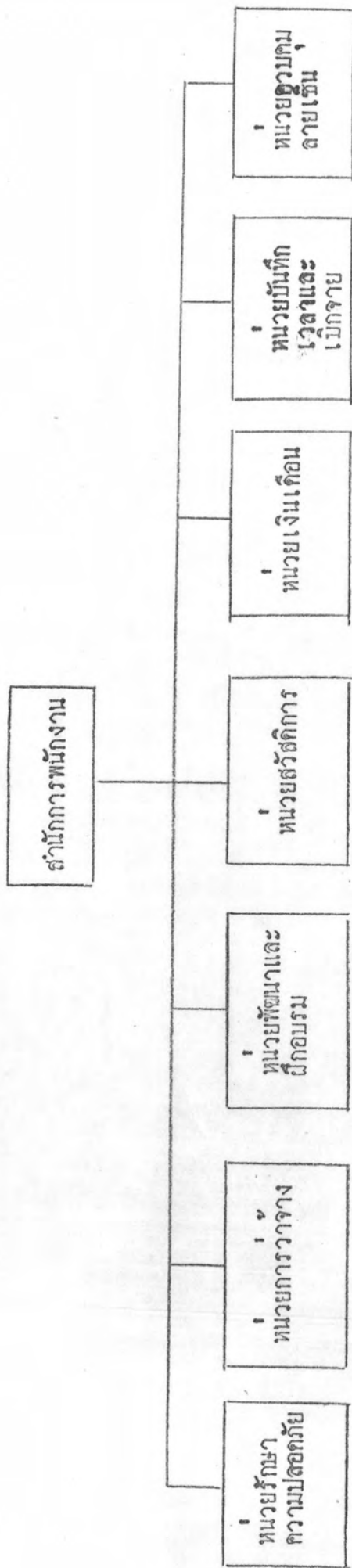
ในปี พ.ศ. 2519 ซึ่งเป็นปีที่ธนาคารได้ขยายสำนักงานใหญ่ จึงมีการเปลี่ยนแปลงโดยตั้งเป็นสำนักงานพนักงาน ในปี พ.ศ. 2520 คุณสำราญ วรรณพฤกษ์ ไชยรักษ์ คุณรังสิมันต์ ปัทมสังข์ เขามาช่วย โดยมีโครงการจะให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนพัฒนา และฝึกอบรม แต่ก็ยังไม่ได้มีการแต่งตั้งเป็นทางการ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2521 คุณรังสิมันต์ ปัทมสังข์ จึงได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าสำนักงานพนักงาน โดยมีคุณสำราญ วรรณพฤกษ์ ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาประจำสำนักงานพนักงาน

ในปี พ.ศ. 2521 ธนาคารได้ตั้งศูนย์ฝึกอบรมขึ้นโดยให้อยู่ในความดูแลของส่วนการพนักงาน แต่ในระบายนี้อยู่ยังไม่ได้มีการจัดตั้งหน่วยพัฒนาและฝึกอบรม

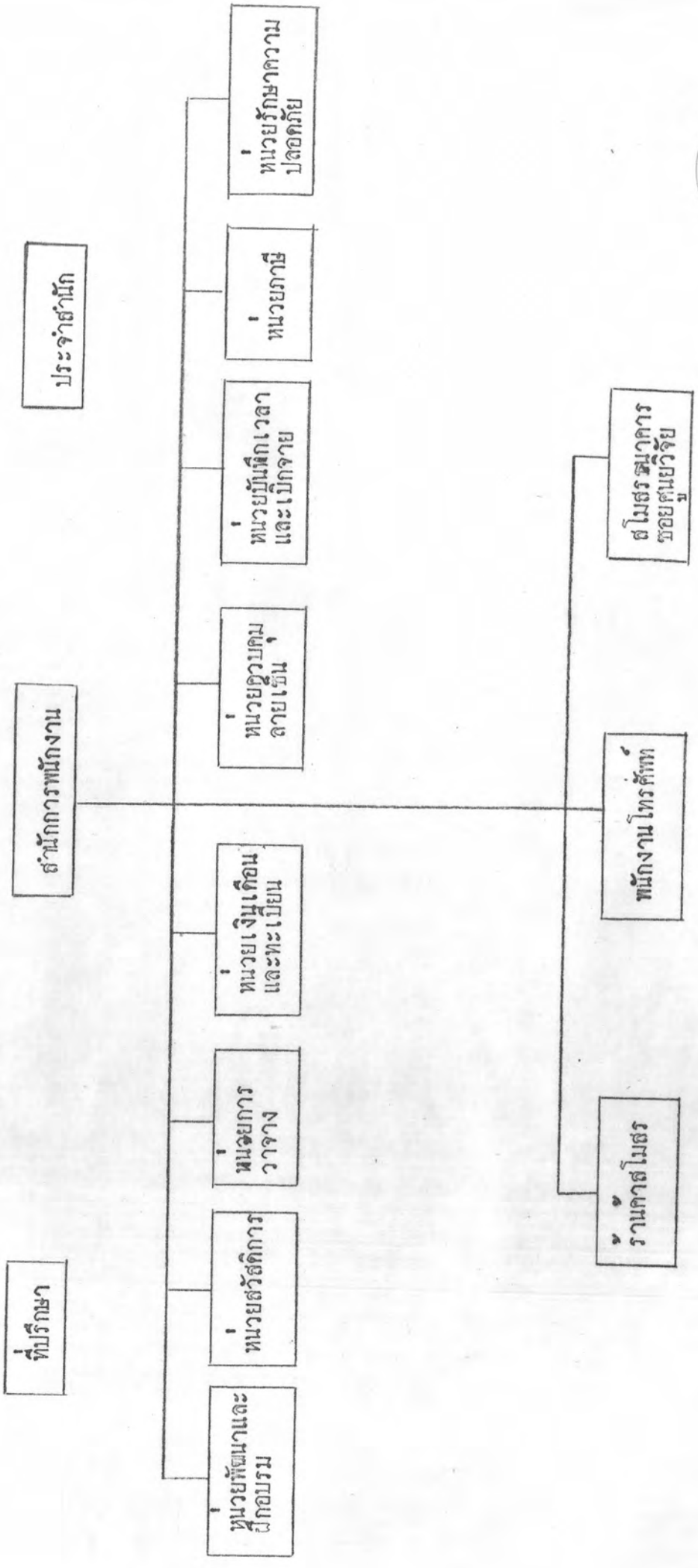
ในปี พ.ศ. 2523 คุณรังสิมันต์ ปัทมสังข์ ได้ตั้งหน่วยงานเพิ่มอีก 1 หน่วย คือ หน่วยบันทึกเวลาและเบิกจ่าย สำนักงานพนักงานจึงประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2524 ธนาคารเริ่มทำแผนการพัฒนาฝึกอบรมอย่างจริงจัง และในปี พ.ศ. 2525 จึงได้ตั้งหน่วยพัฒนาและฝึกอบรม ในช่วงนี้ คุณรังสิมันต์ ปัทมสังข์ เสียชีวิตลง คุณสำราญ วรรณพฤกษ์ จึงกลับมาเป็นหัวหน้าสำนักงานพนักงานแทน และได้สืบทอดเจตนารมณ์ของคุณรังสิมันต์ที่มีอยู่เดิม โดยได้ตระหนักว่า ควรแบ่งภาระหน้าที่ความรับผิดชอบใหญ่โตไปยังคณบดีวิชา จึงได้พยายามหาบุคคลมาเป็นหัวหน้าหน่วยในแต่ละฝ่าย และกำหนดขอบเขตของงานแต่ละหน่วยอย่างละเอียด เนื่องจากคุณสำราญ วรรณพฤกษ์ ได้เกษียณอายุไปเสียก่อน ดังนั้น คุณจตุรงค์ วงศ์สรรคกร จึงขึ้นมามีตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานพนักงาน และได้ออกประกาศอย่างเป็นทางการว่า โครงสร้างของสำนักงานพนักงานประกอบด้วยหน่วยงานดังต่อไปนี้

ต่อมาในปี พ.ศ. 2527 ได้เพิ่มเป็น 8 หน่วยงาน โดยโอนหน่วยภาชี
มาจากฝ่ายการบัญชี ในปัจจุบันมีพนักงานประจำสำนักการพนักงานทั้งสิ้น 29 คน
แผนภูมิของสำนักการพนักงานในปัจจุบันจะสามารถแสดงได้ ดังนี้

การพัฒนาพนักงาน

การพัฒนาและฝึกอบรมของธนาคารศรีนคร จำกัด นั้น มีมานานตั้งแต่เริ่มก่อตั้งธนาคาร โดยธนาคารจะทำการฝึกอบรมพนักงานตั้งแต่เริ่มเข้าทำงาน ใด ๆ ก็ดี การฝึกอบรมได้มีการทำกันอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2522 ซึ่งงบประมาณในระยะเริ่มแรก เป็นจำนวนเงิน 68,874.50 บาท

ในปัจจุบันธนาคารได้สนับสนุนให้มีการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงานอย่างทั่วถึง โดยมีงบประมาณในการฝึกอบรมในปี พ.ศ. 2526 ถึง 472,311.- บาท

ศูนย์ฝึกอบรมได้มีโครงการฝึกอบรมสำหรับพนักงานทุกระดับ โดยธนาคารได้พยายามจัดหาวิทยากรที่มีความรู้และเชี่ยวชาญจากภายนอกมาช่วยทำการฝึกอบรมให้ความรู้แก่พนักงานทุก ๆ คน ซึ่งได้มีโครงการฝึกอบรมในทุก ๆ ปีเสมอมา ผู้รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินงานศูนย์ฝึกอบรมก็คือหน่วยพัฒนาและฝึกอบรมของธนาคาร และในปี พ.ศ. 2528 นี้ ธนาคารมีโครงการจัดฝึกอบรมสำหรับพนักงานที่เตรียมจะ เป็นผู้จัดการสาขาเพิ่มขึ้นจากหลักสูตรฝึกอบรมที่มีอยู่แต่คงเดิมอีกด้วย

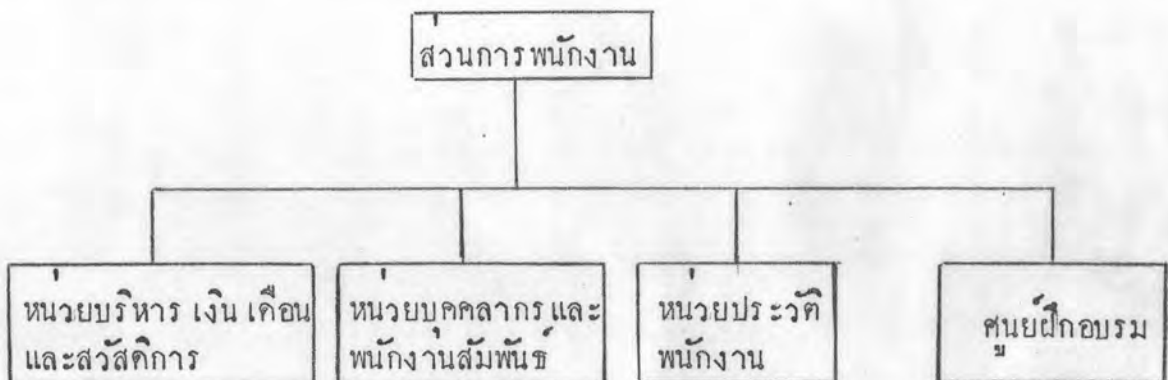
ส่วนการพัฒนาพนักงานในตำแหน่งอื่น ๆ นอกเหนือจากการฝึกอบรม คือ การให้ทุนแก่พนักงานไปปฏิบัติงานต่างประเทศ ธนาคารได้เริ่มดำเนินการในเรื่องนี้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2510 และได้ให้ทุนส่งพนักงานไปศึกษาในต่างประเทศทุกปี นอกจากนี้ธนาคารยังจัดให้มีการสัมมนาผู้จัดการสาขาทั่วประเทศขึ้นในปี พ.ศ. 2522 เพื่อให้ผู้จัดการสาขาทุกคนได้มีโอกาสทราบถึงนโยบายของธนาคาร และใคร่ร่วมแสดงความคิดเห็นและขอเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของธนาคาร

ประวัติโดยย่อ ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารทหารไทย จำกัด¹

ธนาคารทหารไทย จำกัด เริ่มดำเนินการ เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2500 ในสมัยนั้นส่วนการพนักงานขึ้นตรงต่อฝ่ายอำนวยการกลาง โดยมีคุณอนุสรณ์ อิศวานนท์ เป็นผู้อำนวยการฝ่าย และมีหัวหน้าส่วนซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500-2524 เรียงตามลำดับ คือ

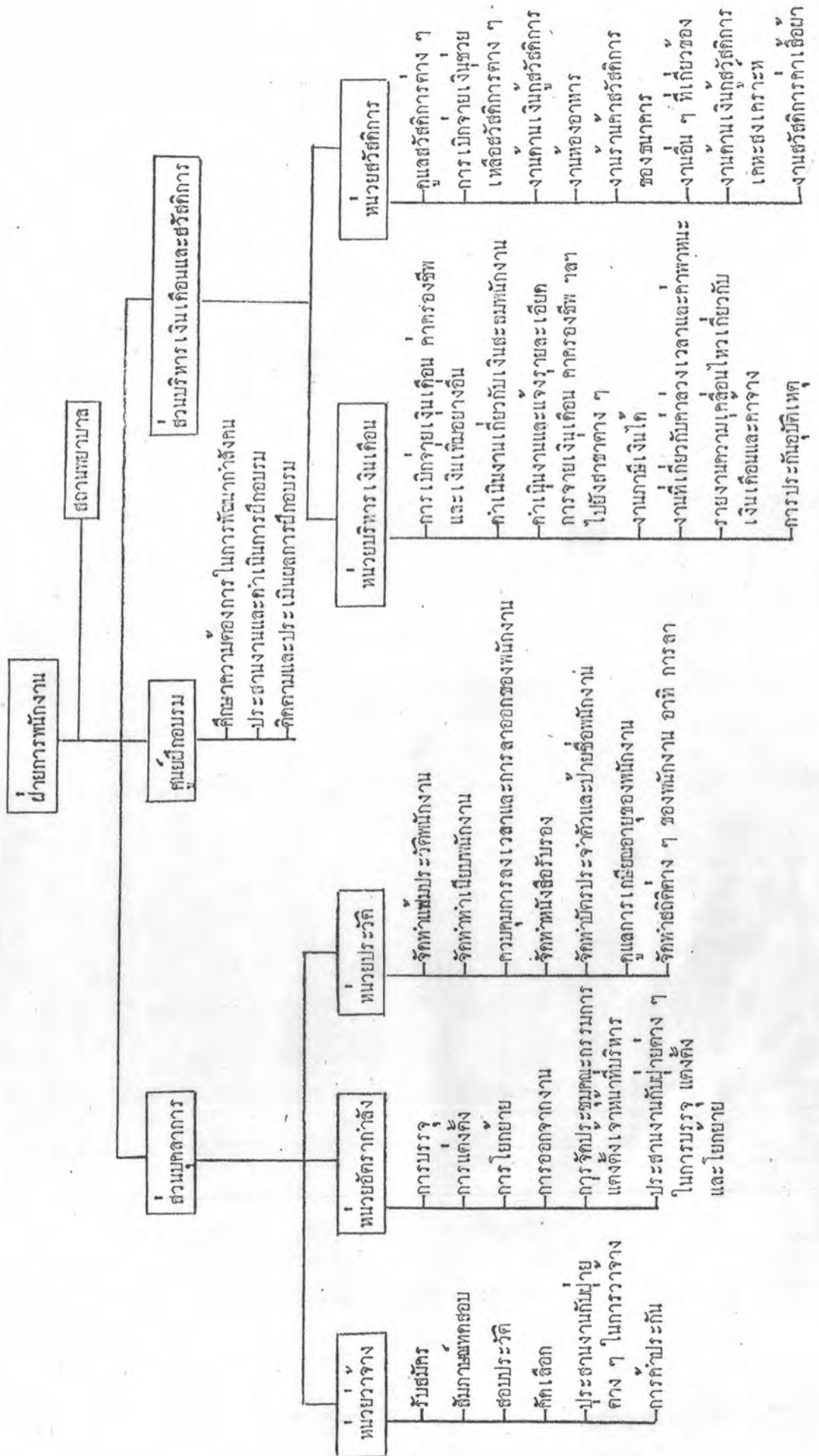
1. คุณประทีป สิมะพิชัย เษษฐ
2. พ.อ. กীরติ ประจักษ์สุนิติ
3. คุณชัยวุฒิชัย ณ สงขลา
4. คุณมิตรภาพ ชลานุเคราะห์
5. คุณอาทิตย์พงศ์ พนมผล

ในช่วงปี พ.ศ. 2510 ถึงปี พ.ศ. 2520 ส่วนการพนักงานยังไม่มี การแยกออกเป็นหน่วยงานใด ๆ จนกระทั่งในช่วงปี พ.ศ. 2521 จึงได้มีการขยายงาน แยกออกเป็นหน่วย ดังต่อไปนี้

ในปี พ.ศ. 2524 คณะกรรมการบริหาร ได้ลงมติให้โอนส่วนการพนักงานขึ้น เป็นฝ่ายการพนักงาน ประกาศ เมื่อ 1 กันยายน พ.ศ. 2524 โดยมีคุณสมชาติ อินทรพศ ค่างค์ตำแหน่ง เป็นผู้จัดการฝ่ายการพนักงาน มีหน่วยงานและขอบข่ายของงานดังต่อไปนี้

¹สัมภาษณ์ จุฑารัตน์ มัยลาภ, หัวหน้าหน่วยประวัติพนักงาน ฝ่ายการพนักงาน ธนาคารทหารไทย จำกัด, 9 กรกฎาคม 2527

การจัดหน่วยงานด้านการพนักงานของธนาคารทหารไทย จำกัด ยังคงใช้
โครงสร้างนี้จนถึงในปัจจุบัน ซึ่งประกอบด้วยพนักงานปฏิบัติงานจำนวน 53 คน

สำหรับในเรื่องของการพัฒนาพนักงานนั้น ธนาคารได้เริ่มทำการฝึ
พนักงานอย่างจริงจังในปี พ.ศ. 2524 โดยได้มีการจัดตั้งศูนย์ฝึกอบรมที่
ออกกระ เบียบให้พนักงานใหม่ทุกคนต้อง เขารับการ อบรมปฐมนิเทศก่อน
ศูนย์ฝึกอบรมประกอบด้วยพนักงานปฏิบัติงานประจำศูนย์ฝึกอบรมจ
การฝึกอบรมได้จัดให้เพิ่มขึ้นสำหรับพนักงานในทุกระดับ โดยศูนย์ฝึ
วิทยากรภายนอกรับผิดชอบทำการฝึกอบรมพัฒนาพนักงานในทุก ๆ ด้าน

งบประมาณในการฝึกอบรมพัฒนาพนักงานในระยะเริ่มแรก คือ ปีพ.ศ. 2524
มีประมาณ 680,000.00 บาท ในปี พ.ศ. 2525 เพิ่มขึ้นเป็น 1,150,000.00 บาท
ในปี พ.ศ. 2526 เป็นเงิน 2,050,000.00 บาท และในปี พ.ศ. 2527 สำหรับ
งวดครึ่งปีแรกมีงบประมาณในการพัฒนาพนักงาน 1,200,000.00 บาท ซึ่งจะเห็นได้ว่า
ธนาคารได้เล็งเห็นความสำคัญในการพัฒนาพนักงาน โดยมีงบประมาณในการพัฒนาพนักงาน
เพิ่มขึ้นในทุก ๆ ปี

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด

ปี พ.ศ.	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	สินทรัพย์รวม	เงินฝาก	กำไรสุทธิ
2517	138	9,777	37,864.6	29,125.4	466.0
2518	147	11,165	46,393.9	34,314.1	626.8
2519	190	12,747	55,219.5	41,534.4	563.4
2520	202	13,938	68,405.5	50,054.1	718.2
2521	218	15,077	89,653.2	60,227.3	825.6
2522	223	15,582	104,925.2	65,776.6	861.3
2523	258	15,870	121,099.9	82,633.2	880.7
2524	263	16,683	146,557.0	103,269.4	971.8
2525	282	17,957	175,575.5	127,558.2	1,186.1
2526	291	18,842	217,648.1	159,968.1	1,397.7

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด

ปี พ.ศ.	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	สินทรัพย์รวม	เงินฝาก	กำไรสุทธิ
2517	112	3,476	8,421.1	7,023.1	66.2
2518	118	3,842	10,864.2	8,892.1	104.9
2519	144	4,622	14,102.5	11,885.0	125.0
2520	168	5,512	18,684.1	15,852.6	145.9
2521	192	6,230	24,906.3	20,375.1	212.8
2522	209	6,801	30,160.0	22,557.0	301.0
2523	219	6,990	40,117.1	30,985.3	322.0
2524	232	7,533	54,685.0	40,912.0	392.0
2525	242	7,985	59,999.0	47,655.5	345.9
2526	249	8,499	75,331.4	58,560.4	378.5

* ที่มา รายงานประจำปี พ.ศ. 2517-2526.

ปีพ.ศ.	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	สินทรัพย์รวม	เงินฝาก	กำไรสุทธิ
2517	38	1,014	5,318.2	4,409.1	62.1
2518	43	1,333	6,667.2	5,036.4	78.7
2519	66	1,776	8,188.5	6,228.8	92.0
2520	79	2,276	10,930.0	8,291.7	98.0
2521	98	2,861	14,410.5	10,070.0	125.2
2522	110	3,385	16,848.5	11,293.7	200.0
2523	121	3,640	20,197.4	14,252.4	200.0
2524	131	4,145	26,103.3	16,718.6	275.0
2525	140	4,438	32,923.1	23,248.8	300.0
2526	146	4,746	43,390.9	31,568.3	300.0

ธนาคารศรีนคร จำกัด

ปีพ.ศ.	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	สินทรัพย์รวม	เงินฝาก	กำไรสุทธิ
2517	34	1,149	4,892.0	3,534.6	50.4
2518	37	1,276	5,908.1	4,165.0	50.6
2519	44	1,579	6,910.6	5,055.0	53.9
2520	48	1,770	10,284.0	5,918.0	55.0
2521	52	1,939	13,306.7	7,401.5	57.6
2522	62	2,147	15,263.2	7,996.1	79.5
2523	68	2,388	16,560.2	9,864.5	87.9
2524	79	2,592	19,576.5	12,035.9	90.6
2525	87	2,823	22,410.3	14,278.0	101.1
2526	91	2,904	28,390.7	18,130.4	121.4

ธนาคารทหารไทย จำกัด

ปีพ.ศ.	จำนวนสาขา	จำนวนพนักงาน	สินทรัพย์รวม	เงินฝาก	กำไรสุทธิ
2517	25	697	2,585.8	2,050.7	21.4
2518	28	777	2,836.3	2,060.2	20.7
2519	35	962	3,285.8	2,568.0	24.8
2520	47	1,275	4,716.1	3,718.2	30.2
2521	55	1,364	5,950.9	4,770.5	40.0
2522	58	1,544	7,578.5	5,842.3	48.4
2523	66	1,920	9,531.9	7,444.7	54.6
2524	76	2,273	11,597.9	9,225.7	79.0
2525	83	2,712	15,357.2	12,052.1	99.7
2526	90	3,256	21,390.9	16,155.9	139.1